

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Національна музична академія України
імені П. І. Чайковського

Кафедра оперної підготовки та музичної режисури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з наукової роботи
Скорик А. Я.

КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧASNOGO СЦЕNІЧНОГО
МИСТЕЦТВА
РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для аспірантів

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 026 «Сценічне мистецтво»

Освітній рівень: третій освітньо-творчий рівень вищої освіти

Ступінь вищої освіти: «Доктор мистецтва»

Київ – 2021 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Концепції розвитку сучасного сценічного мистецтва**» для аспірантів третього освітньо-творчого рівня вищої освіти в галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура». 18 с.

Укладач: **Веселовська Г. І.** – доктор мистецтвознавства, професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського.

Редактор-упорядник: **Касьянова О. В.** – кандидат мистецтвознавства, професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.

Рецензент: **Безручко О. В.** – доктор мистецтвознавства, професор кафедри кіно-, телемистецтва Київського національного університету культури і мистецтв.

Робочу програму з навчальної дисципліни затверджено на засіданні Науково-аналітичної ради Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. Протокол від 29.01.2021 року № 15 (1).

Голова Науково-аналітичної ради,
доктор мистецтвознавства, професор _____ Скорик А. Я.

Робочу програму з навчальної дисципліни погоджено з гарантом освітньо-творчої програми
Гарант освітньо-творчої програми
доктор мистецтвознавства, в. о. доцента _____ Іванніков Т. П.

Робочу програму з навчальної дисципліни перевірено
Завідувач відділу аспірантури та докторантury
кандидат мистецтвознавства, в. о. професора _____ Путятицька О. В.

Схвалено Вченюю радою НМАУ ім. П. І. Чайковського для аспірантів третього освітньо-творчого рівня вищої освіти в галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво».

Протокол від «08» лютого 2021 року №5

Обсяг годин – 90
Лекційні – 20
Семінарські – 20
Самостійні – 50

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Концепції розвитку сучасного сценічного мистецтва»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Дисципліни, які забезпечують здобуття поглиблених знань зі спеціальності, спеціалізації
Модулів – 2		Рік підготовки: 2-й
Змістових модулів – 2		Семестр: 3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Реферат	Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» Спеціалізація «Музична режисура»	Лекції¹: 20 годин Семінари: 20 годин Самостійна робота: 50 год. (у т.ч. ІНДЗ – 10 год.) Індивідуальне завдання входить до самостійної роботи
Загальна кількість годин – 90		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5	Ступінь вищої освіти: Третій освітньо-творчий рівень вищої освіти	Вид контролю: Екзамен – 3 семестр

¹ Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання: 40 год. (~44,4 %) до 50 год. (~55,6 %).

2. МЕТА ТА ЗАВДАНЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Концепції розвитку сучасного сценічного мистецтва» є особливості функціонування сценічного мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століть, що суттєво впливають на професійну діяльність режисера музичного театру.

Місце дисципліни в програмі навчання: базовий фундаментальний курс за спеціальністю, що забезпечує набуття професійних мистецьких та науково-дослідницьких компетентностей творчого аспіранта за ступенем вищої освіти «Доктор мистецтва».

Міждисциплінарні зв’язки.

ГЕ 1: Методологічні засади сучасного філософського знання: концепції, напрями, персоналії.

ГЕ 2: Основна іноземна мова (англійська).

ВВА 1: Філософія культури.

ВВА 2: Естетичні парадигми сучасності.

ФП-2: Новітні тенденції в музичному театрі ХХІ ст.

ЗП-1: Режисура музичного театру (Фах).

ЗП-3: Підготовка творчого мистецького проекту.

ПД-1: Підготовка науково-дослідного проекту.

Мета: поглиблення уявлень про найважливіші аспекти функціонування сучасного сценічного мистецтва, специфіку сценічної творчості, нові організаційні форми; розкриття особливостей його багатогранності та поліфонічності; виявлення новітніх аспектів сценічної діяльності, їх актуальності і суголосності суспільній проблематиці ХХІ століття.

Завдання:

- сформувати уявлення про функціонування сценічного мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століть;
- засвоїти інформацію, щодо основних естетичних параметрів сучасного сценічного мистецтва;
- з’ясувати та обґрунтувати естетичні пріоритети провідних практиків сцени;
- проаналізувати особливості комунікації та запитів глядачів у практиці сценічного мистецтва;
- виявити концептуальні засади перспективного розвитку сучасного сценічного мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни творчий аспірант повинен:

знати:

- фактичну інформацію, що стосується сценічного мистецтва ХХ – початку ХХІ століть;
- суспільні та політичні фактори, що зумовили виникнення й формування тих чи інших явищ сценічного мистецтва;
- теоретичне обґрунтування новітніх процесів, що мають місце у сучасному сценічному мистецтві;

- особливості функціонування різних видів сценічної діяльності на сучасному етапі;
- специфіку образно-семантичної системи сучасного сценічного мистецтва;
- концептуальні засади діяльності провідних сценічних митців кінця ХХ– початку ХХІ століття.

вміти:

- узагальнювати фактичний матеріал;
- розрізняти види, напрямки, форми, жанри сучасного сценічного мистецтва та їхню специфіку;
- аналізувати практичний і теоретичний доробок провідних діячів сучасного сценічного мистецтва;
- визначати особливості концептуального бачення сучасних сценічних діячів;
- відстежувати та фіксувати новітні явища сучасного сценічного мистецтва;
- застосовувати на практиці теоретичні знання з метою створення якісного артпродукту.

володіти професійними компетенціями:

- спроможністю використовувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму;
- застосовувати сучасні мистецтвознавчі знання та методології у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності;
- розумінням специфіки об'єктів дослідження у сфері культури і мистецтва, здатність до критичного мислення, використанням набутого особистісно-професійного досвіду у вирішенні наукових завдань та аналізу міждисциплінарних явищ та процесів;
- готовністю до операційного аналізу, зіставлення, синтезу, порівняння різних мистецьких явищ і процесів для вирішення визначених науково-дослідницьких завдань;
- орієнтацією у просторі сучасного сценічного мистецтва, художніх напрямів, жанрів і стилів мистецтва, творчості, спроможністю характеризувати культурно-мистецькі явища.

Програмні результати навчання:

- здатність до самоаналізу дослідницької діяльності, вміння аналітично мислити, ставити проблему і розуміти шляхи її вирішення;
- спроможність критичного оцінювання результатів дослідження;
- здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістовних модулів і тем «Концепції розвитку сучасного сценічного мистецтва»	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекційні	семінарські	Самостійна робота
1	2	3	4	5
МОДУЛЬ I. Особливості функціонування сучасного сценічного мистецтва				
Змістовний модуль 1. Новітні форми сценічного мистецтва				
Тема 1. Перформативність сучасних сценічних форм	8	4		4
Семінар 1. Концепція перформативності у працях Еріки Фішер-Ліхте	8		4	4
Тема 2. Неофольклоризм і неоритуальність сучасного сценічного мистецтва	8	4		4
Семінар 2. Аналіз постдраматичних форм у праці Г.-Т. Лемана	8		4	4
Тема 3. Синкретизм, синтез, взаємодія й поєднання сценічних форм і гуманітарних практик	8	4		4
Семінар 3. Інклузивні сценічні практики	8		4	4
Разом за змістовим модулем 1	48	12	12	24
Змістовний модуль 2.				
Сценічне мистецтво в сучасних комунікативних системах				
Тема 4. Діджиталізація сценічного мистецтва	8	4		4
Семінар 4. Сценічне мистецтво online	8		4	4
Тема 5. Завдання і функції сценічного мистецтва в актуалізації суспільної і політичної проблематики	8	4		4
Семінар 5. Постколоніальний дискурс сучасного сценічного мистецтва	8		4	4
Разом за змістовим модулем 2	32	8	8	16
Разом МОДУЛЕМ 1	80	20	20	40
Модуль II. Індивідуальне науково-дослідне завдання				
Індз. Реферат	10			10
Разом за модулем II	10			10
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ I+II	90	20	20	50

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. МОДУЛЬ І. Особливості функціонування сучасного сценічного мистецтва

4.1.1. Змістовний модуль 1. Новітні форми сценічного мистецтва

Тема 1.

Перформативність сучасних сценічних форм

Візуальна домінанта сценічного мистецтва. Постдраматичний театр як театрально-видовищна форма, де текст позбавлений пріоритетного начала. Перформанс як явище паратеатральної діяльності, метою якої є підвищення ігрового змісту реального життя. Перформанс як мистецтво рухливих форм, що актуалізує спонтанність, випадковість, непередбачуваність.

Перформанс і постдраматичний театр. Перформанс у сучасній сценічній практиці. Перформенси та хепенінги як особливі форми імпровізаційного видовища.

Концепція тілесності в сучасному сценічному мистецтві. Фізичний театр і його провідні майстри.

Тема 2.

Неофольклоризм і неоритуальність сучасного сценічного мистецтва

Неоритуальність і неофольклоризм у сучасному сценічному мистецтві. Транслітерація досвіду перформансу в неоритуальних сценічних дійствах. Антропологічні підходи в сценічній практиці. Синергетичність у використанні простору і часу неоритуального дійства.

Сценічне мистецтво в публічному просторі: реалізація сценічного дійства у просторах вулиці, басейнів, промзон і т. д. Енвайромент як можливість презентації сценічного твору, як реалізація ідеї гри в реальному середовищі. Сценічний твір сайт-специфік.

Тема 3.

Синкретизм, синтез, взаємодія й поєднання сценічних форм і гуманітарних практик

Виконавські форми сучасного сценічного мистецтва та їхнє поєднання: драматичний театр, танець, музичний театр, фізичний театр, театр ляльок, цирк і т.д. Сценічне мистецтво у комплексі з іншими формами культурної і мистецької діяльності, як то фото, радіотрансляції, кінематограф, відеопроекції, живопис, скульптура, інсталяції, дизайн тощо.

Сценічне мистецтво і види гуманітарної діяльності (колекціонування, музейна справа, документування тощо). Практика документалізації в сценічному творі. Документ як основа сценічного твору. Site-specific театр.

4. 1. 2. Змістовний модуль 2. Сценічне мистецтво в сучасних комунікативних системах

Тема 4. Діджиталізація сценічного мистецтва

Сучасні комп’ютерні технології в сценічному творі. Акустичні і відеоекспекти як способи створення художньої образності. Змішана реальність або доповнена реальність в сценічному творі. Поєднання реальних виконавців із віртуальними трьохвимірними дійовими особами, створеними за допомогою комп’ютерних технологій. Комбінація відзятого матеріалу з об’єктами створеними в трьохвимірному і чотирьохвимірному просторі. Matchmoving як єдність віртуального і реального просторів.

Сценічне дійство із 360-градусною голограмією, яка створюється за допомогою лазерних променів, внаслідок чого виникає ілюзія ідеального перегляду.

Трансляція сценічних творів через соціальні мережі та спеціальні платформи online. **Віртуальний сценічний твір: додаток для перегляду сценічного твору у віртуальній реальності.**

Тема 5. Завдання і функції сценічного мистецтва в актуалізації суспільної та політичної проблематики

Суспільна відповідальність сучасного сценічного мистецтва. Сценічний твір як фактор актуалізації важливої проблематики. Фокусування суспільної проблематики, її розробка, адаптація для широкого глядацького загалу.

Концепція комунікативного розвитку в сфері сучасного сценічного мистецтва. Форми позавербальної художньої комунікації в сценічному творі.

4. 2. МОДУЛЬ II. Індивідуальне науково-дослідне завдання.

ІНДЗ. Реферат.

Тематика і методичні вказівки до написання реферату. Тематика. «Сучасні діячі сценічного мистецтва: естетичне новаторство і актуальна проблематика творчості» (обрати видатну постать у контексті спрямування майбутнього творчого мистецького проєкту).

Методичні вказівки

Реферат (лат.referre – доповідати, повідомляти) підводить підсумок вивчення студентами як окремого модулю, так і дисципліни в цілому.

Обсяг реферату визначається специфікою досліджуваного питання і змістом матеріалів та складає 10–15 сторінок. Реферат має відповідати вимогам до оформлення рукопису кваліфікаційної роботи: вступ і висновки в сумі не повинні перевищувати 20% від її загального обсягу; текст друкується через 1,5 інтервали на одній сторінці стандартного аркуша з полями: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм; всі сторінки нумеруються: загальна нумерація починається з титульного листа, проте порядковий номер на ньому не ставиться.

На титульному листі реферату вказуються: офіційна назва навчального закладу, факультету і кафедри; прізвище та ініціали автора реферату; абревіатура навчальної групи; повна назва теми; прізвище та ініціали наукового керівника, його науковий ступінь і вчене звання; місто, де знаходиться навчальний заклад, рік написання реферату. Після титульного листа подається зміст реферату з точною назвою кожного розділу, підрозділу і вказуванням їхніх сторінок.

Список використаних джерел складається з дотриманням загальновизнаних вимог до робіт, що готуються до друку. До списку використаних джерел мають бути включені лише безпосередньо використані в рефераті праці в алфавітному порядку авторів переважно за останні 10 років.

Важливими критеріями при доборі теми реферату є її актуальність, широка джерельна база, наявність необхідного фактичного матеріалу, а також достатнє її висвітлення у науково-методичній літературі.

Структура реферату складається з:

- титульного листа;
- змісту (плану);
- вступу;
- розділів (їх можливий поділ на підрозділи);
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків (ілюстративних матеріалів тощо);
- переліку умовних позначень.

У вступі обґрунтуються актуальність теми, її значущість з огляду на розвиток мистецької науки та практики, аналіз використаних джерел, визначення завдань дослідження, шляхи їхнього вирішення.

Основну частину реферату складають кілька розділів, що можуть бути розбиті на підрозділи, логічно поєднані між собою. Кожний розділ присвячений вирішенню певного завдання, причому попередній є підґрунтам для розгляду наступного. Неприпустимо використовувати цитати без посилання на автора. При цитуванні будь-якого фрагменту джерела недопустимі неточності. Якщо якийсь важливий документ потребує наведення його в тексті реферату в повному обсязі, то краще винести його в додатки.

Реферат повинен завершуватись висновками, чіткими і лаконічними, де узагальнені оцінки та надані практичні рекомендації. Можливо стисло вказати на перспективи подальшого дослідження даної проблеми.

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепція перформативності у працях Е. Фішер-Ліхте	4
2	Аналіз постдраматичних форм у праці Г.-Т. Лемана	4
3	Інклузивні сценічні практики	4
4	Сценічне мистецтво online	4
5	Постколоніальний дискурс сучасного сценічного мистецтва	4
Разом:		20

5. 1. Завдання, плани і методичні вказівки до семінарських занять

Семінар 1. Концепція перформативності у працях Е. Фішер-Ліхте.

Завдання:

1. Виявити та опрацювати інформацію щодо перформативної діяльності Р. Шехнера.

2. Опрацювання теоретичних робіт Е. Фішер-Ліхте.

План

1. Творча і теоретична діяльність Р.Шехнера;
2. Основні положення праці Е. Фішер-Ліхте «Естетика перформативності».

Методичні вказівки

Під час відповіді на семінарі звернути увагу на обґрунтування художнього перформансу Е. Фішер-Ліхте.

Рекомендована література: 14, 20, 27, 26, 31

Семінар 2. Аналіз постдраматичних форм у праці Г.-Т. Лемана

Завдання:

Скласти перелік сценічних діячів, чиї роботи стали основою для теоретичних досліджень Г.-Т. Лемана та ознайомитись з їхньою творчістю.

План:

1. Охарактеризувати специфічні риси постдраматичного театру;
2. Узагальнити інформацію щодо сценічних діячів – представників постдраматичного театру.

Методичні вказівки: Під час відповіді на семінарі звернути увагу на аналіз творчості Роберта Вілсона, здійснений Г.-Т. Леманом.

Рекомендована література: 5, 13, 15, 11, 12.

Семінар 3. Інклюзивні сценічні практики

Завдання: Зібрати інформацію щодо інклюзивних та реабілітаційних сценічних практик в Україні.

План:

1. Узагальнити інформацію щодо інклюзивних театральних проектів для дітей;
2. Виявити та опрацювати інформацію про реабілітаційні практики у сучасному сценічному мистецтві.

Методичні вказівки: Під час відповіді на семінарі звернути увагу на практичний досвід британської театральної групи Candoco, її виставу-фільм Unspoken Spoken (“Невимовлене сказане”).

Рекомендована література: 1.

Семінар 4. Сценічне мистецтво online

Завдання:

Проаналізувати різні формати презентації сценічного мистецтва online.

План:

1. Проаналізувати плюси і мінуси прямої online трансляції мистецького твору;
2. Охарактеризувати можливості представлення сучасного сценічного твору у форматі спеціальної об’ємної зйомки.

Методичні вказівки:

Під час відповіді на семінарі звернути увагу на специфіку представлення online оперних творів.

Рекомендована література: 23, 28, 32.

Семінар 5. Постколоніальний дискурс сучасного сценічного мистецтва

Завдання: Осмислити особливості постколоніального дискурсу в сценічному мистецтві пострадянських країн.

План:

1. Виявити сценічні твори з яскраво вираженим постколоніальним дискурсом;
2. Охарактеризувати особливості представлення постколоніальної тематики в музичному театрі.

Методичні вказівки: Під час відповіді на семінарі звернути увагу на представлення постколоніальної тематики в сценічному мистецтві України.

Рекомендована література: 34, 43, 29,

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
T.1	Опрацювання інформації щодо концепції перформансу Р. Шехнера, його теоретичних праць	4

C.1	Опрацювання теоретичних робіт Е. Фішер-Ліхте	4
T.2	Опрацювання концепції неоритуальності у сценічному мистецтві	4
C.2	Опрацювання наукової праці Г.-Т. Лемана «Постдраматичний театр»	4
T.3	Опрацювання інформації щодо поєднання сценічних практик із різними видами гуманітарної діяльності.	4
C.3	Узагальнення інформації про інклузивні та реабілітаційні функції сценічних мистецтв	4
T.4	Опрацювання інформації щодо діджиталізації сценічного мистецтва	4
C.4	Збір інформації та її узагальнення щодо сценічного мистецтва online	4
T.5	Виявлення актуальної проблематики для її перспективної розробки у різних формах сценічних мистецтв	4
C.5	Аналіз постколоніального дискурсу сучасного сценічного мистецтва	4
ІНДЗ	Реферат	10
	Разом:	50

6 . 1 . Завдання і методичні вказівки до самостійної роботи творчих аспірантів

Тема 1. Опрацювання інформації щодо концепції пефромансу Р. Шехнера, його теоретичних праць.

Завдання:

1. Охарактеризувати особистість Р. Шехнера як видатного перформера ХХ століття;
2. Ознайомитися з практикою фізичного театру.

Методичні вказівки: При самопідготовці звернути увагу на використання і впровадження ідей Р. Шехнера сучасними діячами сценічного мистецтва.

Рекомендована література: 14, 20, 41, 42, 24, 31.

Тема 2. Опрацювання концепції неоритуальності і неофолькорності сценічному мистецтві.

Завдання:

1. Опрацювати інформацію про неоритуальні музичні сценічні дійства в Україні;
2. Проаналізувати зарубіжний досвід створення неоритуальних сценічних дійств.

Методичні вказівки:

При самопідготовці переглянути відеоверсії неоритуальних музичних дійств.

Рекомендована література: 3, 4, 8.

Тема 3. Опрацювання інформації щодо поєднання сценічних практик із різними видами гуманітарної діяльності.

Завдання: Зібрати відомості про діяльність німецько-швейцарської групи Rimini Protokoll.

Методичні вказівки: При самопідготовці звернути увагу на розділ «Товар як вистава» у праці Гі Дебора «Суспільство спектаклю».

Рекомендована література: 9, 10, 17, 22, 24, 46

Тема 4. Опрацювання інформації щодо діджиталізації сценічного мистецтва.

Завдання:

1. Проаналізувати етапи діджиталізації сценічного мистецтва у ХХ столітті;

2. Проаналізувати одну з вистав музичного театру здійснену з використанням цифрових технологій.

Методичні вказівки: При самопідготовці переглянути відеоверсії музичних вистав, режисерське рішення яких базується на використанні цифрових технологій відеопроекцій тощо.

Рекомендована література: 23, 28, 32.

Тема 5. Виявлення актуальної проблематики для її перспективної розробки у різних формах сценічних мистецтв.

Завдання:

1. Виявити суспільно важливу проблематику, яка представлена у виставах музичних театрів світу;

2. Проаналізувати вистави музичних театрів України, у яких актуалізується важлива суспільна проблематика («Лоенгрін» Р. Вагнера Львівський національний театр опери і балету ім. С. Крушельницької).

Методичні вказівки: При самопідготовці переглянути відеоверсії сценічних творів К. Варліковського, К. Мітчелл та ін.

Рекомендована література: 17, 18, 19, 21, 29

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Аспірантоцентрований, особистісно-орієнтований підхід у викладанні з використанням традиційних та інноваційних методів навчання і самонавчання.

Вербалний: лекція, навчальна дискусія, обговорення.

Наочний: перегляд візуальних матеріалів (відео, ілюстрації, фотографії).

Аналітичний: аналіз аудіо-відеоматеріалів, ілюстрацій.

Мистецтвознавчий: типологічний, жанровий, стилістичний, інтерпретаційний.

Дистанційний: online лекції, вебінари, консультації в Zoom та Skype, платформа Moodle.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Міжсесійний (поточний) контроль

Вербальний: співбесіда, контрольне опитування, відповідь на семінарі.

Аналітичний: аналіз матеріалів до семінарів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Комплексний екзамен: білети, реферат, його захист.

Засоби діагностики успішності навчання

Усна відповідь на питання екзаменаційних білетів.

Аналіз реферату.

Доповідь на захисті реферату.

Графік контролю за самостійною роботою творчих аспірантів

Поточний контроль та самостійна робота										Підсум. контроль Екзамен		
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2						
T.1	C.1	T.2	C.2	T.3	C.3	T.4	C.4	T.5	C.5	Б	ІНДЗ	ЗР
СП	ВС	НД	ВС	КО	ВС	СП	ВС	К	ВС	УВ	АР	Д

Умовні позначення:

T1, T2...T5 – теми змістовних модулів

C1...C5 – семінари

Б – білети

ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання

АР – аналіз реферату

ЗР – захист реферату

СП – співбесіда

НД – навчальна дискусія

КО – контрольне опитування

К – колоквіум

ВС – виступ на семінарі

УВ – усна відповідь

Д – доповідь

9. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Перформативність сучасних сценічних форм
2. Імерсивні практики сценічного мистецтва
3. Site-specific у сучасному сценічному мистецтві
4. Концепція перформативності у працях Еріки Фішер-Ліхте
5. Неофольклоризм і неоритуальність сучасного сценічного мистецтва
6. Аналіз постдраматичних форм у праці Г.-Т. Лемана
7. Взаємодія й поєднання сценічних форм і гуманітарних практик
8. Інклюзивні сценічні практики
9. Діджиталізація сценічного мистецтва
10. Сценічне мистецтво online
11. Антропологічний напрямок у сучасному сценічному мистецтві
12. Сучасне сценічне мистецтво в системі комунікативних практик
13. Завдання і функції сценічного мистецтва в актуалізації суспільної й політичної проблематики
14. Сценічне мистецтво і медіа
15. Постколоніальний дискурс сучасного сценічного мистецтва

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Арто А. Театр и его двойник. Москва, 1993.
2. Баканурський А., Корнієнко В. Театрально-драматичний словник ХХ століття. Київ, 2009.
3. Барба Е. Паперове каное. Путівник по театральній антропології. Санкт-Петербург, 2001.
4. Барба Э. Саварезе Н. Словарь театральной антропологии. Тайное искусство исполнителя. Москва, 2010.
5. Березкин В. Роберт Уилсон. Театр художника. Москва, 2003.
6. Брук П. Жодних секретів: Думки про акторську майстерність і театр. Санкт-Петербург, 2005.
7. Брук П. Пустое пространство. Москва, 2003.
8. Гrotovський Є. Театр. Ритуал. Перформер. Санкт-Петербург, 1999.
9. Годер Д. Художники, візіонери, циркачи. Очерки візуального театра. Москва, 2012.
10. Дебор Ги. Общество спектакля. Москва, 2018.
11. Клековкін О. THEATRICA: Практика сцени. Лексикон. Київ, 2010.
12. Клековкін О. THEATRICA: Лексикон. Київ, 2012.
13. Леман Х.-Т. Постдраматический театр. Москва, 2013.
14. Лігус М. В. Поняття перформансу: соціально-філософський аспект // Філософські науки. Молодий вчений. № 7 (47). 2017. С. 51–54.

15. Маньковская Н. Б. Эстетика постмодернизма. Санкт-Петербург, 2000.
16. Паві П. Словник театру. Санкт-Петербург, 2009.
17. Режиссерский театр. Разговоры под занавес века. Москва, 1999.
18. Театр: история, теория, практика. Сборник статей. Санкт-Петербург, 2013.
19. Український театр ХХ століття: Антологія вистав. Київ, 2012.
20. Фишер-Лихте Э. Эстетика перформативности. Москва, 2015.
21. Черкашина-Губаренко М. Оперный театр в пространстве меняющегося мира. Харків, 2013.
22. Braun E. The Director and The Stage: From Naturalism to Grotowski. New York, 1982.
23. Dixon S., 2007. Digital Performance: A History of New Media in Theater, Dance, Performance Art, and Installation. Cambridge: MIT Press.
24. Fernandes C. Pina Bausch and the Wuppertal Dance Theater: the aesthetics of repetition and transformation. New York: P. Lang, 2001.
25. Fischer-Lichte Erika. The Semiotics of Theater. Indiana University Press, 1992.
26. Fischer-Lichte Erika. The Transformative Power of Performance: A New Aesthetics. London and New York, 2008.
27. Goldberg R. Performance Art: From Futurism to the Present. London: Thames and Hudson LTD, 2001.
28. Grau O. Virtual Art : from Illusion to Immersion. The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England, 2003.
29. Hammond W., Stewart D. Verbatim Theatre Techniques // Contemporary Documentary Theatre. UK: Oberon Books. 2008.
30. Kennedy Dennis. The Spectator and the Spectacle: Audiences in Modernity and Postmodernity. Cambridge, 2009.
31. Schechner R. Performance Theory. London and New York: Routledge, 2003.
32. Veselovska Hanna. Dead and Alive in the Digital Technologies Theatre //Художня культура. Актуальні проблеми. Вип. 14. К.: ІПСМ НАМ України, 2018. С.160–162.
- Допоміжна**
33. Веселовська Г. Концепт «мрії» в музичному театрі України // Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціо-культурних викликів сучасності : матеріали міжнар. Наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020., Київ, 2020. С. 13–17.
34. Веселовська Г. Постколоніальний дискурс в інсценіаціях сучасної української прози театрами України // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. Том. 2. №1., 2019. С. 73–85.
35. Данченко С. Бесіди про театр. Київ, 1999.

36. Ермакова О. А. Новые выразительные средства в зарубежной хореографии второй половины XX века (творческие поиски М. Бежара и Д. Ноймайера): автореф. дис. канд. искусствоведения. Санкт-Петербург, 2003. 28 с.
37. Каюа Р. Людина та сакральне. Київ, 2003.
38. Режисура українського театру. Традиції і сучасність. Київ, 1990.
39. Свириденко Д. Феномен віртуальної реальності у широкому розумінні та його об'єктивізації // Мультиверсум. Філософський альманах. Київ: Центр духовної культури, 2008. № 68.
40. Чепалов О. І. Танець як знакова система (проблеми семіотичного аналізу хореографічних текстів) // Художня культура: Актуальні проблеми : наук. вісн. Київ, 2004. Вип. 1. С. 260–270.
41. Шабаліна О. Пластичність. Мова. Тіло. Київ, 2017.
42. Anthropology, Theatre, and Development: The Transformative Potential of Performance / eds. Alex Flynn, Jonas Tinius. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2015.
43. Balme C. Decolonizing the Stage: Theatrical Syncretism and Post-colonial Drama. Oxford: Clarendon Press, 1999.
44. Kosinsk D. Słownikteatru. Krakow, 2009.
45. Ricoeur Paul. Archives, Documents, Traces // Time and Narrative (Tempset Récit). 3 Vols. Trans. Kathleen McLaughlin and David Pellauer. Chicago: University of Chicago Press, 1988.
46. Veselovska Hanna. Capabilities and constrains of the communicative model in the immersive theatre // Patterns. Models. Designs. Art Readings. Thematic Peer-reviewed Annual in Art Studies, Volumes I-II 2019. IIINewArt. София, 2020. С. 250–257.

Інформаційні ресурси

<http://tags.commons.gc.cuny.edu>

<http://www.bitef.rs/>

<http://www.vimercateragazzifestival.it>

<https://www.theaterderzeit.de>

http://www.riminiprotokoll.de/website/de/project_2417.html

З М И С Т

1. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Структура навчальної дисципліни	6
4. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. 1. МОДУЛЬ I. Особливості функціонування сучасного сценічного мистецтва	7
4. 1. 1. Змістовний модуль 1. Новітні форми сценічного мистецтва	7
4. 1. 2. Змістовний модуль 2. Сценічне мистецтво в сучасних комунікативних системах	8
4. 2. МОДУЛЬ II. Індивідуальне науково-дослідне завдання.	8
5. Теми семінарських занять	10
5. 1. Завдання, плани і методичні вказівки до семінарських занять	10
6. Самостійна робота.....	11
6. 1. Завдання і методичні вказівки до самостійної роботи творчих аспірантів.....	12
7. Методи навчання.....	13
8. Методи контролю.....	14
9. Орієнтовний перелік питань до іспиту	15
10. Рекомендована література.....	15